

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
РЕСУРСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

підготовки магістра
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D3 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент організацій

Силабус нормативного освітнього компонента «РЕСУРСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» підготовки магістра, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D3 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій.

Розробник: Олеся Тоцька, професор кафедри менеджменту, доктор економічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми Менеджмент організацій

Лариса ЮЩИШИНА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 2 від 15 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри

Наталія ХОМЮК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	D Бізнес, адміністрування та право	Нормативний
Кількість годин / кредитів 120/4	D3 Менеджмент	Рік навчання 1-ий
		Семестр 2-ий
		Лекції 22 год.
		Практичні 22 год.
ІНДЗ: немає	Менеджмент організацій	Самостійна робота 68 год.
	Другий (магістерський)	Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП – Тоцька Олеся Леонтіївна
 Науковий ступінь – доктор економічних наук
 Вчене звання – професор
 Посада – професор кафедри менеджменту
Контактна інформація:

Електронна пошта: Totska.Olesia@vnu.edu.ua
 Дні занять розміщено на: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Ресурсний менеджмент» належить до циклу професійної підготовки, спрямований на формування у здобувачів освіти системи компетентностей щодо управління трудовими, матеріальними, нематеріальними, фінансовими й інвестиційними ресурсами підприємства.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: «Менеджмент організацій», «Менеджмент стратегічних змін та розвитку».

Постреквізити: переддипломна практика.

3. Мета та завдання освітнього компонента

Мета викладання освітнього компонента – вивчення ресурсної концепції управління підприємством та набуття компетентностей щодо управління окремими видами його ресурсів.

Основними **завданнями** освітнього компонента є ознайомити здобувачів освіти із сутністю, класифікацією та джерелами формування ресурсів підприємства; виробити практичні навички управління трудовими, матеріальними, нематеріальними, фінансовими й інвестиційними ресурсами підприємства.

4. Компетентності. Програмні результати навчання. М'які навички (soft skills)

Загальні компетентності:

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Програмні результати навчання:

13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

М'які навички (soft skills). Вивчення освітнього компонента «Ресурсний менеджмент» сприятиме формуванню таких soft skills як: уміння працювати з інформацією; творчий підхід; критичне мислення й аналіз; навички презентації; самоконтроль і самоорганізація.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади управління ресурсами підприємства						
Тема 1. Ресурсна концепція управління підприємством	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 2. Сутність, класифікація та джерела формування ресурсів підприємства	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 3. Стратегічні ресурси підприємства	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 4. Система управління ресурсами підприємства	11,5	2	2	7	0,5	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 5. Економіко-статистичні методи та моделі в управлінні ресурсами підприємства	11,5	2	2	7	0,5	ТР(5)+Т(2)=7
Разом за модулем 1	59	10	10	35	4	35
Змістовий модуль 2. Управління окремими видами ресурсів підприємства						
Тема 6. Управління трудовими ресурсами підприємства	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 7. Управління матеріальними ресурсами підприємства	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 8. Управління нематеріальними ресурсами підприємства	12	2	2	7	1	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 9. Управління фінансовими ресурсами підприємства	10,5	2	2	6	0,5	ТР(5)+Т(2)=7
Тема 10. Управління інвестиційними ресурсами підприємства	14,5	4	4	6	0,5	ТР(5)+Т(2)=7
Разом за модулем 2	61	12	12	33	4	35
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота 1						МКР(15)
Модульна контрольна робота 2						МКР(15)
Всього годин / Балів	120	22	22	68	8	100

Форми контролю*: Т – тести, ТР – тренінг, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента передбачає підготовку до аудиторних (практичних) занять та іспиту:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- підготовку до практичних занять;
- підготовку до модульного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу перед іспитом.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття потрібно відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах тощо) навчання в цей період може відбуватися в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо реченців і перекладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті: політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали: здобувачам освіти може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю (максимум 15 балів) за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез із виступом на конференції – 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку й участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проєктних заявок на участь у студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх і зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/vtzfet>).

Протягом поточної роботи здобувач освіти має набрати не менше 35 балів (як допуск до складання іспиту). Для отримання допуску здобувач освіти має відпрацювати практичні роботи до дати іспиту під час основної сесії. У випадку, якщо здобувач освіти отримав менше, ніж 35 балів, він не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 75 балів. Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 30. Екзамен складається у вигляді тестування. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Вони містять 30 запитань з однією правильною відповіддю. Кожне запитання оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка – 30 балів.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на екзамен

1. Основні положення ресурсної теорії підприємства.
2. Взаємозв'язок інституційної, ринкової та ресурсної концепції підприємства.
3. Зв'язок економічних теорій із ресурсним підходом.

4. Категорії, що використовуються в ресурсній концепції управління підприємством.
5. Метод «динамічних здатностей».
6. Напрями розвитку ресурсної теорії.
7. Сутність категорії «ресурси» та підходи до її трактування.
8. Класифікація ресурсів за різними ознаками.
9. Процесний підхід до класифікації ресурсів підприємства.
10. Поняття та характерні ознаки стратегічних ресурсів підприємства.
11. Використання стратегічних ресурсів для формування стійких конкурентних переваг підприємства.
12. Завдання управління ресурсами підприємства.
13. Елементи управління ресурсами підприємства.
14. Принципи системності та комплексності при формуванні та використанні ресурсів підприємства.
15. Удосконалення управління ресурсокористуванням.
16. Аналіз сучасних систем управління ресурсами підприємства.
17. Економіко-статистичні методи та моделі в управлінні ресурсами підприємства.
18. Детермінований факторний аналіз ресурсного потенціалу підприємства.
19. Трудові ресурси підприємства та їх характеристика за кваліфікаційними ознаками.
20. Основні завдання управління трудовими ресурсами на підприємстві.
21. Фактори, що впливають на формування трудових ресурсів.
22. Продуктивність праці: поняття та методи оцінки.
23. Фактори, що впливають на продуктивність праці та їх класифікація.
24. Методи нормування витрат праці на підприємстві.
25. Форми й системи оплати праці та їх характеристика.
26. Форми та системи преміювання на підприємстві.
27. Склад та структура матеріальних ресурсів підприємства.
28. Методика встановлення техніко-економічних норм витрати матеріалів.
29. Організація процесу управління матеріальними ресурсами.
30. План матеріально-технічного забезпечення підприємства.
31. Поняття нематеріальних ресурсів як об'єкта інтелектуальної власності.
32. Класифікація нематеріальних ресурсів.
33. Основні об'єкти інтелектуальної власності.
34. Особливості оцінки й амортизації нематеріальних активів.
35. Сутність і класифікація фінансових ресурсів підприємства.
36. Теоретико-організаційні основи управління фінансовими ресурсами підприємства.
37. Науково-методичні підходи до оцінки ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства.
38. Поняття та класифікація інвестиційних ресурсів підприємства.
39. Джерела фінансування інвестицій.
40. Поняття інвестиційних проєктів і їх класифікація.
41. Інвестиційний цикл, його складові елементи.
42. Ефективність інвестиційного проєкту та завдання її оцінки.
43. Основні методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді екзамену здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня

75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Критерії оцінювання результатів навчання:

90–100 балів (відмінно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в повному обсязі, у встановлені терміни й повно виконав завдання поточного оцінювання; відповіді на тестові питання правильні та простежується активність здобувача впродовж усього курсу.

82–89 балів (дуже добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; виконав більшу частину завдань поточного оцінювання; відповіді на тестові питання здебільшого правильні, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані.

75–81 бал (добре): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння на практиці; усі передбачені завдання виконані; деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо.

67–74 балів (задовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених силабусом завдань виконано.

60–66 балів (достатньо): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на прийнятному рівні, теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом не сформовані, багато передбачених силабусом завдань не виконані або виконані зі значною кількістю помилок.

0–59 балів (незадовільно): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Кучіна С. Е., Кітченко О. М., Чернобровкіна С. В. Управління ресурсами підприємства: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 227 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/1e9deeed-fe1b-45a2-8c6c-204efbfa7f79/content>.

2. Буреннікова Н. В. Сучасні підходи до забезпечення ефективності процесу управління людськими ресурсами промислових підприємств у контексті проєктного менеджменту. *Innovation and sustainability*. 2021. Iss. 1. С. 13–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innsus_2021_1_4.

3. Гончарук А., Підкамінський М. Інструментарій механізму управління ресурсами промислових підприємств. *Development service industry management*. 2024. № 2. С. 254–258. URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6\(40\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-6(40)).

4. Ковалик О. А., Левиченкова Л. А. Особливості ресурсного менеджменту у сфері HoReCa у воєнний період. *Економіка. Фінанси. Право*. 2023. № 6. С. 91–93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfipr_2023_6_19.

5. Totska O. Labor resources in the agriculture of Ukraine and their financial security: regional aspect [Трудові ресурси в сільському господарстві України та їх фінансове забезпечення: регіональний аспект]. *Thai Journal of National Interest*. 2022. Vol. 2. No. 9. P. 25–33. URL: <https://sc01.tci-thaijo.org/index.php/NIT/article/view/240309/163811>.